

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 2Obdo/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413202407
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Soňa Pekarčíková
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:8413202407.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v spore žalobcu: Slovenský mliekarenský zväz, so sídlom Záhradnícka 21, 811 07 Bratislava, IČO: 17 314 402, zastúpený JUDr. Ivanom Jánošíkom, advokátom so sídlom Klincová 35, 821 08 Bratislava, P.O.BOX 2, 810 05 Bratislava 15, proti žalovanému: Tatranská mliekareň a.s., so sídlom nad Traťou 26, 060 01 Kežmarok, IČO: 31 654 363, o zaplatenie 53.503,01 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 8Cb/26/2013, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 11. decembra 2018, č. k. 1Cob/72/2018-620 v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 22. augusta 2019, č. k. 1Cob/72/2018-696, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11. decembra 2018, č. k. 1Cob/72/2018-620 v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 22. augusta 2019, č. k. 1Cob/72/2018-696, v nasledujúcich častiach:

- v prvom výroku v časti potvrdzujúcej rozsudok Okresného súdu Kežmarok zo dňa 29. júna 2018, č. k. 8Cb/26/2013-492 týkajúcej sa príslušenstva - úroku z omeškania,
- v druhom výroku v časti, ktorou bolo žalobcovi priznané právo na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100%,
- spolu s obsahovo nadväzujúcim uznesením Okresného súdu Kežmarok zo dňa 25. marca 2020, č. k. 8Cb/26/2013-732 v spojení s uznesením zo dňa 24. augusta 2021, č. k. 8Cb/26/2013-787.

II. V zrušenom rozsahu vec v r a c i a Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

III. Vo zvyšnej časti dovolanie žalovaného z a m i e t a.

IV. Žalobcovi nárok voči žalovanému na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 29. júna 2018, č. k. 8Cb/26/2013-492 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 53.503,01 Eur s úrokom z omeškania vo výške uvedenej vo výroku rozhodnutia, návrh na prerušenie konania zamietol a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania vo výške 100%.

2. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca si žalobou zo dňa 9. októbra 2010 uplatnil nárok s prihliadnutím na zásady upravené v ustanovení § 11 zákona č. 274/2006 Z. z. o podpore pôdohospodárstva a rozvoji vidieka v súvislosti s uzavretou odvetvovou dohodou.

3. Na základe vykonaného dokazovania s prihliadnutím na právne záväzný názor Krajského súdu v Prešove vyslovený v uznesení zo dňa 18. novembra 2015, č. k. 2Cob/94/2014-376 okresný súd konštatoval, že uplatňovanie niektorých opatrení na organizovanie trhu možno podmieniť uzatvorením písomnej odvetvovej dohody medzi združeniami podnikateľov a že odvetvová dohoda je záväzná na zatvorenie zmluvy medzi kupujúcim a predávajúcim daného druhu. Citoval ustanovenia § 11 ods. 2 a 3 zákona č. 274/2006 Z. z. o podpore v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka účinného ku dňu 8. novembra 2007, § 13 ods. 4 zákona č. 543/2007 Z. z. o pôsobení orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka ak je stranou odvetvovej dohody štát zastúpený ministerstvom, nariadenie čl. 39 Nariadenia Rady ES č. 1255/1999 o spoločnej organizácii trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami, čl. 183 Nariadenia Rady ES č. 1234/2007 o vytvorení spoločnej organizácii pôdohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky.

4. K obrane žalovaného zistil, že žalovaný skutkový stav nenamietal, ale namietal platnosť medzinárodnej odvetvovej dohody uzatvorenej podľa zákona č. 274/2006 Z. z. nakoľko pôvodná právna úprava neumožňovala uloženie poplatkovej povinnosti pre účastníkov trhu. V tejto súvislosti uviedol, že žalovaný svoje záväzky vyplývajúce z odvetvovej dohody uzavretej dňa 30.11.2009 voči zmluvným partnerom plnil, ale keďže namietal platnosť prvej medziodvetvovej dohody, neuznával z nej vyplývajúce povinnosti prvej medziodvetvovej dohody zo dňa 8. novembra 2007. V tejto súvislosti zaujal konajúci súd stanovisko v bode 34 odôvodnenia v tom zmysle, že žalobca svoje právo na platenie poplatkov odvodzuje z odvetvovej dohody z 8. novembra 2007, ktorá žiadnym spôsobom neodporuje priamo účinným právne záväzným aktom Európskej únie, resp. predtým európskych spoločenstiev, a že tieto právne predpisy umožnili členským štátom - Slovenskej republike s cieľom financovania opatrení na podporu mlieka v spoločenstve na rozšírenie trhov s mliekom a mliečnych výrobkov a na zlepšenie kvality, uložiť svojim výrobcom mlieka poplatok za podporu spotreby v závislosti od množstva mlieka alebo ekvivalentu mlieka uvedeného na trhu. S poukazom na uvedené dospel k záveru, že s právnym názorom žalovaného sa nestotožnil a že výrobcovia mlieka s účinnosťou od 01.01.2008 sú povinní prispievať do mliečného fondu na podporu spotreby odbytu mlieka a mliečnych výrobkov na území Slovenskej republiky vo výške 0,01 Sk (0,000332 Eur za každý kilogram skutočného surového kravského mlieka, ktorý predajú nákupcovi).

5. V bode 42 odôvodnenia uviedol, že faktúry predložené žalobcom s prihliadnutím na zmenu žaloby a na späťvzatie žaloby (zo dňa 14. augusta 2013) vzhľadom na osobitné znenie medziodvetvovej dohody vrátane vyššie citovaných ustanovení a právnych aktov Európskej únie označil za dostatočný dôkaz dôvodnosti nároku, a preto žalobe vyhovel.

6. Čo sa týka návrhu žalovaného na prerušenie konania a uloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie za právny základ pre vyriešenie tohto problému označil otázku, týkajúcu sa priamej účinnosti vyššie uvedených Nariadení v rámci vnútroštátneho práva na právne subjekty Slovenskej republiky a možnosť priameho účinku nariadení to znamená, či bolo možné na základe odvetvovej dohody uzatvorenej medzi Slovenským mliekarenským zväzom, na základe prvej odvetvovej dohody uzatvorenej medzi Slovenským mliekarenským zväzom a Slovenským zväzom prvovýrobcov mlieka vyberať poplatky, keďže zákon č. 274/2006 Z. z. možnosť vyberania poplatkov nepoznal vôbec a táto možnosť bola uvedená iba v Nariadení Rady č. 1255/1999 v prípade implementácie tejto možnosti do vnútroštátnych predpisov. Konajúci súd túto otázku označil za účelovo formulovanú a s odkazom na argumentáciu žalobcu vo vyjadrení zo dňa 18. decembra 2017, ako aj vyjadrený právny názor odvolacieho súdu Krajského súdu Prešov v uznesení z 18. novembra 2015, č. k. 2Cob/94/2014-376 konštatoval, že nariadenia vydané Európskou úniou sú priamo aplikovateľné na území Slovenskej republiky ako členského štátu. Návrh na prerušenie konania preto zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p. a § 255 C.s.p.

7. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Prešove, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 11. novembra 2018, č. k. 1Cob/72/2018-620, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v bodoch I. a III. potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

8. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie a poukázal na odvolacím súdom vyslovený právny názor v uznesení zo dňa 18. novembra 2015, č. k. 2Cob/94/2014-376, podľa ktorého je aj v

danom prípade povinnosťou prispievať do mliečneho fondu sumou 0,01 Sk za každý kilogram mlieka, ktorý predávajú výrobcovia, alebo ktorý nakúpia nákupcovia od výrobcov, z čoho vyplýva záväznosť z takejto odvetvovej dohody, a teda aj povinnosť žalovaného ako nákupcu mlieka prispievať do mliečneho fondu.

9. Námietku týkajúcu sa výkladu komunitárnej právnej úpravy a jej aplikácie na prejednávajúcu vec odvolací súd označil za neopodstatnenú a účelovú s odvolaním sa na prejednanie tejto otázky Európskou komisiou na zasadnutí riadiaceho výboru pre spoločné organizácie poľnohospodárskych trhov v Bruseli dňa 17. júna 2008, kde komisia vyslovila záver o súlade predkladaných programov s právnymi predpismi spoločenstva. Poukázal na zákon č. 274/2006 Z. z., podľa ktorého odvetvové dohody môžu upravovať najmä druhy výrobkov, odrodu, kvalitu a množstvo, termín dodávok, prevzatie výrobkov platobných podmienok medzi združením podnikateľov, ktorí v rámci vzájomného obchodného vzťahu podnikajú v rôznych odvetviach výroby reťazca aj spojenia, čo znamená, že odvetvová dohoda sa môže týkať aj iných vzájomných úprav v organizácii trhu s výrobkami. Uviedol, že v danom prípade je povinnosťou prispievať poplatkami do Mliečneho fondu na potrebu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov na Slovensku. Na základe uvedeného dospel k záveru, že aj v danom prípade ide o povinnosť žalovaného ako nákupcu mlieka prispievať do Mliečneho fondu.

10. Čo sa týka námietky žalovaného, ohľadne námietky týkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia súdneho rozhodnutia, odvolací súd poukázal na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, Nález Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 410/06, II. ÚS 78/07, II. ÚS 76/07, s poukazom na ktoré, tiež túto námietku kvalifikoval ako nedôvodnú. Po preskúmaní všetkých námietok rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil a o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 220 C.s.p.

11. Proti tomuto rozsudku s vyznačenou právoplatnosťou dňa 30. januára 2019, podal dovolanie žalovaný (č.l. 647 v spise), podaním doručeným 26. februára 2019 a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť na nové konanie, prípadne zmeniť tak, že žalobu zamietne. Prípustnosť dovolania označil žalovaný ustanovením § 420 písm. d/ C.s.p., § 420 písm. f/ C.s.p. a § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

12. Dôvodnosť prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. d/ C.s.p. žalovaný odvodzuje skutočnosťou, že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo a začalo už prv konanie. Uviedol, že na základe žaloby zo dňa 5. októbra 2010 súd začal konanie vedené v tejto veci dňa 10. novembra 2010, keď vydal platobný rozkaz č. k. 8Rob/234/2010-38. Na základe odporu proti tomuto platobnému rozkazu súd pridelil vec do súdneho registra „Cb“ a priradil spisovú značku 2Cb/80/2010. Z tohto súdneho konania vyplýva, že vo veci 2Cb/80/2010 bolo rozhodnuté tak, že Okresný súd Kežmarok uznesením zo dňa 21. júna 2012 rozhodol tak, že konanie o návrhu zo dňa 9. októbra 2010 zastavil, po právoplatnosti výroku I. súd z dôvodu nedostatku právomoci vec postúpil Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka ako orgánu príslušnému na rozhodnutie a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nárok na náhradu trov konania nemá. O odvolaní proti tomuto uzneseniu rozhodol Krajský súd Prešov uznesením zo dňa 30. augusta 2012, č. k. 4Cob/59/2012-171 tak, že vo výroku o zastavení konania uznesenie potvrdil a o postúpení na ďalšie konanie Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky zrušil uznesenie súdu prvého stupňa.

13. Podľa dovolateľa, pokiaľ žalobca bol názoru, že vec patrila do pôsobnosti súdov, mal voči tomuto uzneseniu podať dovolanie, ktoré nepodal a uznesenia doposiaľ zrušené neboli. Na tejto skutočnosti podľa dovolateľa nič nemení ani fakt, že Najvyšší súd Slovenskej republiky, rozhodol na návrh Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky proti žalovanému tak, že prejednanie veci žalobcu Slovenský mliekarenský zväz, proti žalovanému Tatranská mliekareň, a.s., o zaplatenie 63.201,17 Eur patrí do právomoci Okresného súdu Kežmarok. Týmto uznesením Najvyšší súd Slovenskej republiky nezrušil uznesenia Krajského súdu v Prešove a uznesenie Okresného súdu Kežmarok, čím v podstate deklaroval, že vec v tej dobe bola právoplatne skončená. Podľa dovolateľa, otázka právomoci mala byť riešená v dovolacom konaní, a to podanému proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. augusta 2012, č. k. 4Cob/59/2012-171. Z uvedeného dôvodu, preto nie je možné znova viesť konanie, ktoré bolo právoplatne skočené jeho zastavením, a teda ide o dovolací dôvod podľa § 420 písm. d/ C.s.p.

14. Prípustnosť dovolania s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ C.s.p., žalovaný odvodzuje nesprávnym procesným postupom, konkrétne nedostatočným odôvodnením. Odôvodnenie rozsudku

podľa dovolateľa nie je presvedčivé a odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Odôvodnenie odvolacím súdom je zmätočné aj v tom zmysle, že žalovaný žiadnu námietku ohľadne výkladu komunitárnej úpravy nepodal, práve naopak, nárok, ktorým Okresný súd Kežmarok návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol, žalovaný odvolaním nenapadol. Za nesprávny procesný postup, dovolateľ označil aj skutočnosťou, že predkladacia správa odvolaciemu súdu bola zo dňa 6. novembra 2018 a odvolací súd dal upovedomenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia na deň 4. decembra 2018, teda maximálne päť týždňov od dátumu, kedy vec napadla odvolaciemu súdu.

15. Žalovaný namietal aj právne posúdenie veci a s poukazom na odsek 23 napadnutého rozhodnutia a odsek 27 za evidentné označil, že tieto odseky sú úplne identické, z čoho je zrejmé, že odvolací súd prevzal odôvodnenie z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne bez toho, aby to vôbec uviedol. Odvolací súd s chybami skopiroval rozsudok, čím porušil procesný postup a v podstate tým, že aplikoval právnu normu obsiahnutú v § 1 ods. 3 zákona č. 284/2006, t.j. normu, ktorá sa v právnom poriadku nenachádza, a ani takáto norma neexistuje, ide o zmätočný rozsudok. Odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami žalovaného uvedenými v odvolaní a ani jeden zo súdov neuviedol, aká je právna povaha priznanej pohľadávky, a aký je právny náhľad, na základ tejto pohľadávky. Dovolateľ namietal, že vec bola zaradená do registra „Cb“, čo je register pre obchodnoprávnu vec a nie do registra „C“, čo je register pre občianskoprávnu vec. Dovolateľ napadnutý rozsudok považuje za rozporný s ustanovením § 387 ods. 3 C.s.p.

16. Zároveň namietal, že odvolací súd neodpovedal v jeho rozhodnutí na viacero skutočností, napr. na základe čoho si všeobecné súdy stanovili právomoc rozhodovať o nároku žalobcu, ktorý má evidentne verejnoprávnu povahu, na základe akého zákonného ustanovenia si žalobca so Slovenským zväzom prvovýrobcom mlieka stanovil v čl. 9 odvetvovej dohody poplatky na podporu spotreby a odbytu mlieka a nevyjadril sa k otázke, že propagačný poplatok nemá oporu v európskej legislatíve. Propagačný poplatok nie je možné považovať za všeobecnú podmienku nákupu mlieka. Podľa dovolateľa, odvolací súd sa mal zaoberať právnou úpravou zákona č. 274/2006 Z. z. z pohľadu článku 59 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 11 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého dane a poplatky možno ukladať len na základe zákona. Odvolací súd nezodpovedal otázku, či propagačný poplatok v zmysle čl. 39 Nariadenia je primárne príjmom štátu a nemôžu ho vyberať osoby súkromného práva záujmové združenia podnikateľov bez výslovnej právnej úpravy. Zároveň dovolateľ namietal, na základe čoho si žalobca nárokuje úroky z omeškania podľa Občianskeho zákonníka, keď pohľadávka vyplýva z verejnoprávnych predpisov. Keďže odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, žalovaný je toho názoru, že mu odvolací súd ako strane sporu takýmto postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva.

17. Fakt, že ide o dovolanie prípustné s poukazom na § 420 písm. f/ C.s.p. je založený na odpovedi na jednu podstatnú otázku, a to či vyplýva z ustanovenia § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z. alebo iných jeho ustanovení, resp. z iných právnych predpisov, ktoré tvoria súčasť právneho poriadku Slovenskej republiky, právo žalobcu ako súkromného práva autoritatívne, t.j. jednostranne stanoviť výšku propagačného poplatku voči všetkým účastníkom trhu, s ktorými nie je v žiadnom súkromnoprávnom vzťahu. Táto otázka nebola doposiaľ zodpovedaná odvolacím súdom a ako vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/26/2013 ani Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Za isté označil, že platenie propagačného poplatku určite nevyplýva z § 1 ods. 3/ zákona č. 284/2006 Z. z., na ktorý poukazuje odvolací súd pričom cituje nejaký text, ktorý sa v zákone nenachádza len sa podobá na dikciu § 11 ods. 2 tohto zákona. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/36/2013, ktoré sa týkalo kauzy vedenej na Okresnom súde v Trenčíne pod sp. zn. 39Cb/154/2009, kde nebolo tiež jednoznačne vyjadrené prečo žalobca síce ako účastník trhu, ale nie priamy zmluvný partner združenia, má povinnosť platiť podľa uvedeného zákona.

18. V dovolacom dôvode s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. žalovaný opätovne cituje ustanovenie § 11 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 274/2006 Z. z. a § 13 ods. 4 zákona č. 534/2007 Z. z., podáva nasledovný právny názor Okresného súdu Kežmarok, rozoberá pojem „odvetvová dohoda“ s poukazom na skutočnosť, že táto dohoda upravuje výlučne len všeobecné podmienky nákupu. Následne v bodoch a/, b/ a c/ na strane 22 a 23 dovolania sa zaoberá zmluvnými podmienkami rozdelených do troch skupín s tým, že všetky tri podmienky upravujú súkromnoprávny vzťah. Podrobne rozoberá, prečo

jednotlivé články zákona nemôžu upravovať nárok a výšku propagačného poplatku a nemôže byť ani jeden právny základ pre povinnosť výrobcom platiť propagačný poplatok.

19. Za otázku s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. označil „Či odvetvová dohoda zo dňa 8. novembra 2007 žalovaného zaväzuje platiť poplatky na podporu spotreby a odbytu mlieka, resp. či je v súlade s týmto ustanovením zákona“.

20. Žalobca sa k dovolaniu vyjadril podaním doručeným 3. mája 2019. K dovolacej námietke v zmysle § 420 písm. d/ C.s.p., s poukazom na ustanovenie § 104 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. uviedol, že právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania v prípade zastavenia konania zostávajú zachované pre nedostatok právomoci, čo priamo vylučuje argument o vytvorení prekážky res iudicata podľa § 159 ods. 3 O.s.p. Prekážku res iudicata môže založiť iba rozhodnutie, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté vo veci samej. Uznesenie o zastavení konania meritórnym rozhodnutím nie je, a preto dovolací dôvod podľa § 420 písm. d/ C.s.p. daný nie je.

21. Čo sa týka žalovaným uvádzaného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ C.s.p., žalobca citoval splnenie podmienok pre poskytovanie 50% financovania a súlad vnútroštátnej úpravy s komunitárnou, s odkazom aj na Rozhodnutie Komisie 22/VII/2008 a za nepochybné označil, že poplatok na podporu spotreby, odbytu mlieka a mliečnych výrobkov je dojednaný súkromnoprávnymi subjektami, pričom ani jeden z týchto subjektov nie je príspevkovou organizáciou a nie je financovaný zo štátneho rozpočtu, jeho členmi sú právnické osoby ako subjekty súkromného práva, pričom poplatky predstavujú samofinancovanie projektu v príslušnej časti, teda ide nárok čisto súkromnoprávnej povahy, konkrétne o občianskoprávny. K argumentácii žalovaného ohľadne právneho postavenia žalobcu sa už vyjadroval a podotkol, že žalobca je záujmovým združením právnických osôb, ktoré má právnu subjektivitu a je právnickou osobou v zmysle ustanovenia § 20f a nasl. Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu argumentáciu žalovaného, že nie je členom združenia údajne založeného podľa § 829 a nasl. Občianskeho zákonníka, preto označil za takú, ktorá neobstojí. S poukazom na jeho vyjadrenie k dôvodu uvádzaného žalovaným, tvrdený dôvod zmatečnosti - § 420 písm. f/ C.s.p. podľa žalobcu neexistuje.

22. K namietanému dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. žalobca poukázal na nesprávnosť tvrdení žalovaného a za jednoznačný fakt označil, že projekt na podporu spotreby a odbytu mlieka a mliečnych výrobkov bol schválený Európskou komisiou práve z dôvodu, že bol v súlade s predpismi komunitárneho práva. S poukazom na túto skutočnosť neexistuje ani dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Navyše uvádza, že dovolanie žalovaného neobsahuje, v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia realizovaného odvolacím súdom.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) uznesením zo dňa 30. januára 2020, sp. zn. 3Obdo/33/2019, dovolanie žalovaného odmietol s tým, že žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

24. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že dovolací dôvod vyvedený ust. § 420 písm. d/ C.s.p. nie je daný, nakoľko rozhodnutia, na ktoré v dovolaní žalovaný poukazuje sa netýkali veci samej, a preto ustanovenie pojednávajúce o veci res iudicata sa na tieto uznesenia nevzťahuje. Rovnako dovolací dôvod vyvedený z ust. § 420 písm. f/ C.s.p. podľa dovolacieho súdu neobstojí, pretože z obsahu dovolania nie je zrejmé, o aké nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, ktoré nie je v súlade s procesným právom podľa žalovaného ide. Takýto fakt, nepotvrzuje ani uvádzanie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vedeného pod sp. zn. 4Obo/36/2013, na ktoré sa žalovaný v dovolaní odvoláva. V súvislosti s nesprávnym právnym posúdením a dovolacieho dôvodu označeného podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. dovolací súd konštatoval, že v konkrétnom prípade dovolateľ neoznačil otázku právnou, ale skutkovú, resp. posúdenie, či uzavretá odbytová dohoda zo dňa 8. novembra 2007 (č.l. 7 v spise), ktorej platnosť doposiaľ nebola spochybnená, zodpovedá interpretácii ustanovenia § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z. Takéto posúdenie podľa dovolacieho súdu nezodpovedá ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol podľa ust. § 447 písm. c/ C.s.p.

25. Na základe ústavnej sťažnosti žalovaného Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) nálezom zo dňa 12. apríla 2022, č. k. III. ÚS 706/2021-39 prvým výrokom rozhodol, že základné právo žalovaného, (resp. sťažovateľa) podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

uznesením najvyššieho súdu zo dňa 30. januára 2020, sp. zn. 3Obdo/33/2019 boli porušené. Preto ústavný súd uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 30. januára 2020, sp. zn. 3Obdo/33/2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

26. Ústavný súd po posúdení veci s poukazom na princíp kontradiktórnosti prioritne uviedol, že okresný súd predložil vec na rozhodnutie o dovolaní najvyššiemu súdu dňa 26. apríla 2019 a z predkladacej správy vyplýva, že vyjadrenie k dovolaniu nebolo doručené. Vyjadrenie potom žalobca doručil až dňa 3. mája 2019, keď sa už vec nachádzala na najvyššom súde, a teda bolo zrejmé, že okresným súdom určená lehota 10 dní na vyjadrenie k dovolaniu márne uplynula. Ústavný súd konštatoval, že z obsahu odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že tento pri rozhodovaní v bodoch 20. až 23. svojho rozhodnutia prihliadal na argumentáciu žalobcu vo vyjadrení k dovolaniu. Preto bol najvyšší súd povinný doručiť aj oneskorene podané vyjadrenie žalobcu sťažovateľovi. Hoci ústavný súd dodal, že Civilný sporový poriadok v ustanovení § 436 ods. 4 síce prikazuje doručiť dovolateľovi len také vyjadrenie, ktoré je podané v lehote určenej súdom, nemožno však pripustiť výklad, keď doručenie vyjadrenia k dovolaniu po uplynutí lehoty, a teda nerešpektovanie súdom určenej lehoty protistranou, by v konečnom dôsledku prinieslo procesné znevýhodnenie dovolateľovi spočívajúce v odopretí možnosti zaujať k oneskorene podanému vyjadreniu stanovisko. Oneskorené splnenie povinnosti určenej súdom protistranou, by jej tak podľa ústavného súdu paradoxne prinášalo procesný prospech a zvýhodnenie oproti dovolateľovi. Týmto dovolací súd podľa záverov ústavného súdu, porušil základné právo žalovaného na súdnu ochranu, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie.

27. Ďalej ústavný súd v súvislosti s nesprávnym posúdením veci uviedol, že právna otázka podľa § 421 C.s.p. a dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie) podľa § 432 C.s.p. sú spojené nádoby, a preto najvyšší súd nemôže posudzovať prípustnosť dovolania striktne len na základe toho, ako dovolateľ túto prípustnosť formálne vymedzil na konkrétnom riadku svojho podania. Je užitočné sa pozrieť aj na dovolací dôvod a vyabstrahovať z neho právnu otázku podľa § 421 C.s.p.

28. Ústavný súd konštatoval, že „v posudzovanej veci najvyšší súd nevyhodnotil podané dovolanie ako celok. Z fotokópie dovolania vyplýva, že sťažovateľ na podporu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p. dôkladne zrekapituloval podstatnú právnu argumentáciu okresného súdu i krajského súdu, a to na podklade relevantnej hmotnoprávnej úpravy. Následne podrobne analyzoval legálnu kategóriu všeobecné obchodné podmienky“ použitú v § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z. i v § 13 ods. 2 zákona č. 543/2007 Z. z. Analýza vyústila do formulovania právneho názoru, podľa ktorého sporný poplatok, na zaplatenie ktorého bol sťažovateľ v základnom sporovom konaní zaviazaný, nie je možné považovať za všeobecnú obchodnú podmienku nákupu. Súčasne sťažovateľ konštatoval, že právny názor krajského súdu, podľa ktorého demonštratívny výpočet („najmä“) náležitostí odvetvovej dohody v zákonných právnych predpisoch znamená, že taká dohoda „sa môže týkať aj iných významných úprav v organizovaní trhu s výrobkami. V danom prípade je aj povinnosť prispievať poplatkami do mliečneho fondu...“, je nesprávny. Naostatok, sťažovateľ v dovolaní argumentoval v prospech záveru, podľa ktorého so žalobcom nebol v súkromnoprávnom vzťahu a povinnosť platiť poplatok mu nevyplývala ani zo zákona č. 274/2006 Z. z., ani zo žiadneho iného právneho predpisu (čo podporil analýzou úniovej právnej úpravy v sporení s ústavnými normami o ukladaní povinností“.

29. Najvyšší súd sa však podľa ústavného súdu (a to aj formou citácie z podaného mimoriadneho opravného prostriedku) selektívne zameril v podstate iba na jednu vetu odôvodnenia sťažovateľovho dovolania. Tá síce vo veľkej miere vystihuje podstatu sťažovateľovej nespokojnosti, no z pohľadu vyhodnocovania prípustnosti dovolania nie je možné obmedziť sa výlučne na ňu.

30. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po vrátení veci ústavným súdom konštatujúc, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), zastúpená v súlade s § 429 ods. 2 písm. b/ C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.), viazaný právnym názorom ústavného súdu, ktorý vyslovil v náleze (§ 134 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. - ďalej len „zákon č. 314/2018 Z. z.“) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je prípustné a čiastočne dôvodné.

31. Predmetom dovolania je vec rozhodnutá za účinnosti Civilného sporového poriadku začatá podaním návrhu dňa 30. októbra 2010, teda za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (§ 470 ods. 1 C.s.p.). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne kauzálne a funkčne na príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 C.s.p.).

32. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

33. Podľa ustanovenia § 419 C.s.p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu, ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú, splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

34. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

35. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená, alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

36. Podľa § 428 C.s.p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

37. Podľa § 431 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

38. Podľa § 432 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

39. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. d/, § 420 písm. f/ C.s.p. a ustanovením § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

40. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C.s.p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

41. V súvislosti s vyhodnocovaním dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 C.s.p. najvyšší súd prioritne zdôrazňuje, že v tejto časti ústavný súd vo vyššie označenom náleze konštatoval porušenie práv žalovaného, a to postupom dovolacieho súdu vydaním skoršieho rozhodnutia zo dňa 30. januára 2020, kedy najvyšší súd tým, že v bodoch 20. až 23. uznesenia dôkladne zrekapituloval obsah vyjadrenia žalobcu k podanému dovolaniu doručeného na súd po ním určenej lehote na vyjadrenie, resp. po jej márnom uplynutí, a to bez toho, aby takéto po lehote podané vyjadrenie doručil protistrane. V tejto súvislosti ústavný súd dodal, že povinnosti doručiť oneskorene podané vyjadrenie žalobcu k dovolaniu priamo najvyšším súdom nebráni ani ust. § 436 ods. 4 C.s.p., podľa ktorého ak sa protistrana vyjadrí k dovolaniu v lehote podľa odseku 3, vyjadrenie sa doručí dovolateľovi (bod 26 nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 12. apríla 2018, č. k. III. ÚS 706/2021-39).

42. Dovolací súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 436 C.s.p. vykonáva procesné úkony súvisiace s podaním dovolania súd prvej inštancie, avšak vzhľadom na závažnosť kasačného rozhodnutia ústavného súdu (viď bod 27 tohto rozhodnutia), priamo najvyšší súd doručil dovolateľovi (žalovanému) po lehote podané vyjadrenie protistrany (žalobcu) na vedomie v zmysle ust. § 436 ods. 4 C.s.p., ak mal ústavný súd za to, že na takéto vyjadrenie v skoršom rozhodnutí najvyšší súd prihliadal. Následne žalovaný (dovolateľ, čiastočne úspešný sťažovateľ na ústavnom súde) vo vyjadrení zo dňa 6. decembra 2022 uviedol, že na vyjadrenie žalobcu sa neprihliada, nakoľko žalobca podal svoje vyjadrenie po súdom stanovenej lehote, čo znamená, že bolo povinnosťou najvyššieho súdu na toto vyjadrenie neprihliadať, t.j. na toto vyjadrenie hľadieť tak, ako keby nebolo, a preto sa toto vyjadrenie ani procesne nedoručuje protistrane zo strany najvyššieho súdu. Dovolací súd pre úplnosť uvádza, že doručenie oneskorene podaného vyjadrenia k podanému dovolaniu vykonal v zmysle vyššie označeného právne záväzného nálezu ústavného súdu, ak už vo svojom predošlom uznesení v bodoch 20. až 23. poukázal na takto podané vyjadrenie žalobcu v tzv. konštatačnej časti, teda nie v samotnom odôvodnení záverov dovolacieho súdu (časti odôvodnenia začínajúceho odkázaním na § 35 C.s.p. a nasl.), keďže na neskôr podané vyjadrenie protistrany sa neprihliada (ust. § 436 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

43. Dovolací súd prv než pristúpil k odôvodneniu svojich záverov ohľadom dovolacích dôvodov uvádzaných dovolateľom výslovne zdôrazňuje, že na vyjadrenie žalobcu k dovolaniu doručené súdu prvej inštancie dňa 3. mája 2019 po súdom určenej lehote 10 dní na vyjadrenie, neprihliada v žiadnom smere.

44. Dovolateľ v podanom dovolaní, ako prvú namielol vadu zmätočnosti vyvedenú v zmysle ustanovenia § 420 písm. d/ C.s.p., keďže má za to, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo.

45. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci (prekážka *res iudicata*) predstavuje procesnú prevenciu proti porušeniu základného právneho princípu zákazu dvojitého súdenia. Prekážka rozsúdenej veci svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutočných tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku).

46. Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplne.

47. Prekážku veci právoplatne rozhodnutej predstavuje však len rozhodnutie vo veci samej, nie je ňou rozhodnutie, ktoré predstavuje procesné rozhodnutie, ktorým nie je rozhodnuté o merite veci (BAJÁNKOVÁ, Jana, GEŠKOVÁ, Katarína. § 420 [Prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1542, marg. č. 9.).

48. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľom vznesená dovolacia námietka v zmysle § 420 písm. d/ C.s.p., a to s poukazom na ním uvádzané rozhodnutia tvoriace podľa jeho názoru prekážku rozhodnutej

veci, nie je dôvodná, pretože ide o rozhodnutia netýkajúce sa veci samej, a preto ustanovenie súvisiace s právoplatne rozhodnutou vecou, resp. pojednávajúce o veci res iudicata, sa na dovolateľom uvádzané uznesenia, nevzťahujú. K týmto záverom dospel dovolací súd aj vo svojom skoršom rozhodnutí zo dňa 30. januára 2020 a nie je dôvod sa od nich odchýliť.

49. Dovolať totiž svoj dovolací dôvod vyvedený ust. § 420 písm. d/ C.s.p. oprel o rozhodnutia, ktoré sa netýkajú veci samej. Ide o uznesenie zo dňa 21. júna 2012, č. k. 2Cb/80/2010-147, ktorým bolo konanie zastavené po právoplatnosti výroku I., kedy súd z dôvodu nedostatku právomoci vec postúpil Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky ako orgánu príslušnému na rozhodnutie. Uznesením zo dňa 21. februára 2013, sp. zn. 8Rks/2/2012, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že prejednanie a rozhodnutie právnej veci žalobcu Slovenský mliekarenský zväz so sídlom Záhradnícka 2, 811 07 Bratislava proti žalovanému Tatranská mliekareň a.s., so sídlom Nad Traťou 26, 060 01 Kežmarok o zaplatenie 63.201,17 Eur s príslušenstvom, patrí do právomoci Okresného súdu Kežmarok. Dovolať súd preto opakovane uvádza, že tvrdenie žalovaného v dovolaní, že pokiaľ nebolo podané dovolanie proti tomuto uzneseniu ide o vec právoplatne rozhodnutú, je nesprávne a mylné. Vzhľadom na uvedené, ak v súdnej veci konanie začalo dňa 9. októbra 2010, v ktorej vo veci samej bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 29. júna 2018, č. k. 1Cob/72/2018-620 (napadnuté dovolaním), prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je daná, z ktorého dôvodu je dovolateľom uvádzaná vada zmätočnosti v zmysle § 420 písm. d/ C.s.p., nedôvodná.

50. V posudzovanom prípade dovolateľ ďalej vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videl dovolateľ v tom, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený.

51. Dovolať súd aj v prípade vady zmätočnosti vyvodzovanej ustanovením § 420 písm. f/ C.s.p. opakovane konštatuje, že z obsahu dovolania nie je zjavné, o aké nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, ktoré nie je v súlade s procesným právom podľa žalovaného ide. Takýto fakt, nepotvrďuje ani uvádzanie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vedeného pod sp. zn. 4Obo/36/2013, na ktoré sa žalovaný v dovolaní odvoláva. V rozhodnutí je vyslovený právny záver, kedy ide o postup, ktorý je v rozpore s ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p., čo nie je absolútne dôkazom, že v danom prípade o takýto nesprávny procesný postup súdov v rozhodnutiach napadnutými dovolaním išlo. Žalovaný sa v celom dovolaní v podstate zaoberá zmätočným odôvodnením v právnom posúdení veci, za čo považuje právne posúdenie, s ktorým sa nestotožňuje.

52. Za zmätočnosť rozhodnutia dovolateľ označuje nesprávny právny výklad ustanovení ním citovaných ustanovení na strane 9 dovolania, čo je v podstate nesúhlas žalovaného s právnym výkladom jednotlivých ustanovení, čo však nie je nesprávny procesný postup a porušením procesných práv patriacich sporovej strane. Pojem procesný postup je v Civilnom sporovom poriadku jednoznačne definovaný a rozhodne ako nesprávny procesný postup a porušenie procesných práv nie je taký postup súdu, ktorý by zabezpečoval totožný výklad z právneho hľadiska jednotlivých ustanovení týkajúcich sa hmotného práva akú predstavu ma sporová strana.

53. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, závermi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo účastníka konania pred všeobecným súdom, aby bol úspešný, teda, aby rozhodnutie bolo vydané v súlade s jeho predstavami a požiadavkami. Súd neporušil žiadne procesné práva sporovej strany, keď si neosvojil navrhovaný postup dovolateľa v posudzovaní jednotlivých právnych ustanovení, ktoré boli v nesúlade s ním.

54. Funkciou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozhodnutia by malo stranám sporu umožniť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy, a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní.

55. Dovolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021. V bodoch 38 a 39 odôvodnenia nálezu Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol: „Pod pojmom procesný postup je podľa názoru ústavného súdu potrebné rozumieť nielen faktický postup súdu teda to, ako sa spor vedie, ale napr. aj postup súdu pri vykonávaní, alebo hodnotení dôkazov (IV. ÚS 557/2020), ktorý má v konečnom dôsledku aj odraz v samotnom odôvodnení rozhodnutia súdu. V zmysle judikatúry ESLP aj kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia je potrebné považovať za jeden zo základných aspektov práva na spravodlivý proces, podobne ako právo na rovnosť zbraní, alebo zásadu kontradiktórnosti konania. Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol), a ako také nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené. Rozhodnutie je vyvrcholením procesného postupu súdu a samotné súdne rozhodnutie je najdôležitejším procesným úkonom súdu. Súdne rozhodnutie musí byť preto považované za súčasť procesného postupu súdu“.

56. V zmysle § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p. súd musí v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje vyššie uvedené náležitosti, je nepreskúmateľné.

57. Z ustanovenia § 387 ods. 3 C.s.p. vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a musí sa tiež v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami strany sporu uvedenými v odvolaní. V tomto smere dovolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13. novembra 2018, uverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 47/2018, ktorý v bode 35 odôvodnenia konštatoval, že „absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku krajského súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama osebe zakladá porušenie sťažovateľom namietaného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, i práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru“.

58. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí s poukazom na § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. konštatoval, že súd prvej inštancie v preskúmvanej veci dostatočne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a návrh žalobcu aj správne právne posúdil. Odvolací súd poukázal už na svoj skôr vyslovený právny názor v uznesení č. k. 2Cob/94/2014-376 zo dňa 18. novembra 2015, list Ministerstva pôdohospodárstva SR z 23. júna 2010, ktorým bol žalovaný vyzvaný k rešpektovaniu odvetvovej dohody a konštatoval, že aj odvetvová dohoda z 8. novembra 2007 stanovuje povinnosť výrobcov mlieka a nákupcom mlieka prispievať do mliečneho fondu sumou 0,01 Sk za každý kilogram mlieka, ktorý predávajú výrobcovia, alebo ktorý nakúpia nákupcovia od výrobcov. Pre odvolací súd vyplynula záväznosť z takejto odvetvovej dohody, a teda aj povinnosť žalovaného ako nákupcu mlieka prispievať do mliečneho fondu.

59. Krajský súd v Prešove ďalej poukázal aj na námietku žalovaného týkajúcu sa výkladu komunitárnej právnej úpravy, ktorú mal za neopodstatnenú a účelovú, kedy aj Európska komisia vyslovila záver o súlade projektu na podporu spotreby a odbytu mlieka a mliečnych výrobkov s predpismi komunitárneho práva. Odvolací súd preto uzavrel, že žalovaný je účastníkom na organizovanom trhu s mliečnymi výrobkami, je nákupcom mlieka od prvovýrobcov, pričom nákupcov mlieka pri takýchto odvetvových dohodách zastupoval Slovenský mliekarenský zväz, a preto žalovaný nemusel byť priamo účastný odvetvovej dohody. Odvolací súd bol aj v tomto prípade toho názoru, že v danom prípade došlo k riadnemu uzavretiu odvetvových dohôd a tieto sú záväzné pre nákupcov mlieka a aj pre žalovaného.

60. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie je zrejmé, že konajúce súdy sa dostatočne a presvedčivo vysporiadali s podstatnou (kľúčovou) námietkou žalovaného, prečo je žalovaný povinný na plnenie žalovanej istiny, ktorá je dôvodená z tzv. prvej odvetvovej dohody zo dňa 8. novembra 2007 v spojení s projektom na podporu spotreby a odbytu mlieka a mliečnych výrobkov v zmysle komunitárneho práva. Skutočnosť, že sa súdy nestotožnili s

právnym názorom žalovaného a neposúdili nárok žalobcu vyvodzovaný zo zákona č. 274/2006 Z. z., ako neopodstatnený, a podľa predstáv a právneho názoru žalovaného, resp. procesný postup, kedy si konajúce súdy neosvojili žalovaným navrhovaný spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadili ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov (III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, IV. ÚS 251/03), sa v časti istiny a právneho základu súdnej veci nedá považovať za nepreskúmateľnosť a zmätočnosť rozhodnutia.

61. Vyššie uvedené závery sa však týkajú vysporiadania sa s námietkami žalovaného ohľadom istiny žalovaného nároku. Dovolací súd z obsahu odvolania zisťuje, že žalovaný ako odvolateľ okrem iného namieta aj príslušenstvo pohľadávky, resp. okresným súdom priznaný úrok z omeškania (č. I. 536 a nasl. spisu). Túto odvoláciu námietku uvádza aj dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (bod 13. napadnutého rozsudku), avšak k tejto námietke nezaujal žiadny právny záver, kedy samotný odkaz na rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je postačujúci, pretože ani súd prvej inštancie svoje rozhodnutie ohľadom nároku na náhradu úrokov z omeškania v žiadnom smere neodôvodnil (viď nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13. novembra 2018, uverejnený v Zbierke náleзов a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 47/2018). Zistená procesná vada konania týkajúca sa absencie odôvodnenia príslušenstva žalovanej istiny, resp. úroku z omeškania, zakladá prípustnosť dovolania žalovaného v tejto časti a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie v prvom výroku v časti potvrdzujúcej rozsudok Okresného súdu Kežmarok zo dňa 29. júna 2018, č. k. 8Cb/26/2013-492 týkajúcej sa príslušenstva - úroku z omeškania, zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

62. Dovolanie je ďalej odôvodnené § 421 ods. 1 C.s.p., teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.).

63. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. predpokladá, že právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 01.07.2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t.j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

64. Nesprávne právne posúdenie veci vzhľadom na to, že konajúce súdy nesprávne interpretovali ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z., nakoľko má za to, že odvetvová dohoda zo dňa 8. novembra 2007 nezaväzuje žalovaného platiť poplatky na podporu spotreby a odbytu mlieka, resp. je názoru, že odvetvová dohoda zo dňa 8. novembra 2007 nie je v súlade s dotknutým ustanovením.

65. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že dovolateľom nastolená polemika ohľadom interpretácie ustanovenia § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z. (aj v ustanovení § 13 ods. 2 zákona č. 543/2007 Z. z.), v zmysle ktorej by bol zaviazaný platiť príslušné poplatky je právnou otázkou v kontexte skutkových okolností prejednávaneho prípadu, ktorú možno unifikovať (a to aj v duchu rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 706/2021) tak, „či platiť poplatky na podporu spotreby a odbytu mlieka vyvedenú v zmysle odvetvovej dohody zo dňa 8. novembra 2007 v spojení s ustanovením § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z. (ako aj ustanovení § 13 ods. 2 zákona č. 543/2007 Z. z.), resp. zaväzuje aj takého nákupcu mlieka, ktorý nie je so Slovenským mliekarenským zväzom v žiadnom súkromnoprávnom vzťahu v zmysle prvej odvetvovej dohody zo dňa 8. novembra 2007 prípadne, či je takýto subjekt povinný platiť tieto poplatky priamo na základe vyššie uvedených zákonov, resp. iných právnych predpisov“.

66. Poznajúc vlastnú rozhodovaciu prax dovolací súd konštatuje, že vyššie uvedená právna otázka nebola doposiaľ predmetom dovolacieho prieskumu, čím najvyšší súd dospel k záveru, že je daná prípustnosť dovolania podaného dovolateľom podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

67. Podľa vety prvej a druhej čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, na účely výkonu právomocí Únie inštitúcie prijímajú nariadenia, smernice, rozhodnutia, odporúčania a stanoviská. Nariadenie má všeobecnú platnosť. Je záväzný vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľný vo všetkých členských štátoch.

68. Podľa čl. 39 nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999 o spoločnej organizácii trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami, bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie článkov 87, 88 a 89 zmluvy, môže členský štát s cieľom financovania opatrení na podporu spotreby v Spoločenstve, rozširovania trhov pre mlieko a mliečne výrobky a zlepšovania kvality vyrubiť svojim výrobcom mlieka propagačný poplatok, zodpovedajúci objemu predaja mlieka alebo mliečnych ekvivalentov.

69. Podľa čl. 183 Nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie článkov 87, 88 a 89 zmluvy, ako sa ustanovuje v článku 180 tohto nariadenia, môže členský štát s cieľom financovania opatrení na podporu spotreby v Spoločenstve, na rozširovanie trhov s mliekom a mliečnymi výrobkami a na zlepšovanie kvality uložiť svojim výrobcom mlieka poplatok za podporu v závislosti od množstva mlieka alebo ekvivalentu mlieka uvedeného na trh.

70. Podľa § 1 zákona č. 274/2006 Z. z., (ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.01.2007), tento zákon upravuje pôsobnosť Ministerstva pôdohospodárstva SR a pôsobnosť Pôdohospodárskej platobnej agentúry pri poskytovaní finančných prostriedkov na rozvojové programy poľnohospodárstva a vidieka podľa podmienok ustanovených vo viacročnej finančnej dohode na rozvojové programy poľnohospodárstva a vidieka podľa podmienok ustanovených vo viacročnej finančnej dohode z programu SAPARD, dotácií v poľnohospodárstve, potravinárstve a lesnom hospodárstve z prostriedkov štátneho rozpočtu; podpory pre pôdohospodárstvo, rozvoj vidieka a rybné hospodárstvo.

71. Podľa § 2 písm. f/ zákona č. 274/2006 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie programom propagácie pre poľnohospodárske výrobky súbor opatrení a činností zameraných na spotrebu a odbyt poľnohospodárskych výrobkov.

72. Podľa § 2 písm. h/ zákona č. 274/2006 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie účastníkom trhu fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vyrába, spracúva, alebo uvádza na trh vybrané výrobky.

73. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 274/2006 Z. z., účelom organizovania trhu s výrobkami je minimalizovať akékoľvek negatívne dôsledky zmien na trhu s výrobkami a zabezpečiť plynulé zásobovanie a dodávanie výrobkov spotrebiteľom pomocou systému ekonomických, obchodných a administratívnych nástrojov určených pre jednotlivé druhy výrobkov (ďalej len „opatrenia“).

74. Podľa § 10 ods. 3 zákona č. 274/2006 Z. z., účastník trhu je povinný poskytnúť platobnej agentúre údaje o cenách, výrobe, množstvách a predaji vybraných poľnohospodárskych výrobkov a potravinárskych výrobkov.

75. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 274/2006 Z. z., uplatňovanie niektorých opatrení na organizovanie trhu možno podmieniť uzatvorením písomnej odvetvovej dohody medzi združeniami podnikateľov. Odvetvová dohoda je záväzná na uzatvorenie zmluvy medzi kupujúcimi a predávajúcimi daného druhu výrobku.

76. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z., odvetvová dohoda podľa odseku 1 uzavretá medzi orgánmi záujmovej samosprávy podnikateľov upravuje všeobecné podmienky nákupu, najmä druh výrobku, odrodu, kvalitu a množstvo, termíny dodávok, prevzatia výrobkov a platobných podmienok medzi združeniami podnikateľov, ktorí v rámci vzájomného obchodného vzťahu podnikajú v rôznych oblastiach výrobného reťazca.

77. Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 274/2006 Z. z., ak nedôjde k uzatvoreniu odvetvovej dohody, za odvetvovú dohodu sa považuje dohoda existujúca pred uzatvorením zmluvy medzi kupujúcimi a predávajúcimi za podmienky, že k tejto dohode pristúpili predávajúci, ktorých dodávky predstavujú najmenej 60% celkového množstva dodávok určených pre kupujúcich.

78. Zákonom č. 543/2007 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.01.2008 bol zrušený zákon č. 274/2006 Z. z. a bol zmenený zákonom č. 601/2008 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2009 a zákonom č. 390/2009 Z. z., s účinnosťou od 01.12.2009.

79. Podľa § 2 písm. e/ a g/ zákona č. 543/2007 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie programom propagácie poľnohospodárskych výrobkov, súbor opatrení a činností zameraných na zvýšenie spotreby a odbytu výrobkov a na propagáciu nových výrobkov, účastníkom trhu fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vyrába, spracúva, alebo uvádza na trh vybrané výrobky.

80. Podľa § 12 ods. 3 zákona č. 543/2007 Z. z., účastník trhu je povinný bezodplatne poskytnúť platobnej agentúre údaje o cenách, výrobe, množstvách, predaji, vyvezených a dovezených vybraných poľnohospodárskych výrobkoch a potravinárskych výrobkoch.

81. Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 543/2007 Z. z., uplatňovanie niektorých opatrení na organizovanie trhu možno podmieniť uzatvorením písomnej odvetvovej dohody medzi združeniami podnikateľov. Odvetvová dohoda je záväzná na uzatvorenie zmluvy medzi kupujúcimi a predávajúcimi daného druhu výrobku.

82. Podľa § 13 ods. 2 zákona č. 543/2007 Z. z., odvetvová dohoda podľa odseku 1 uzatvorená medzi orgánmi záujmovej samosprávy podnikateľov upravuje všeobecné podmienky nákupu, najmä druh výrobku, odrodu, kvalitu a množstvo, termíny dodávok, prevzatia výrobkov a platobných podmienok medzi združeniami podnikateľov, ktorí v rámci vzájomného obchodného vzťahu podnikajú v rôznych oblastiach výrobného reťazca.

83. Podľa § 13 ods. 4 zákona č. 543/2007 Z. z., ak je stranou odvetvovej dohody štát zastúpený ministerstvom, možno určiť pre všetkých účastníkov trhu poplatok podľa osobitného predpisu (čl. 183 Nariadenia rady ES č. 1234/2007 v platnom znení).

84. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené citované právne normy prioritne uvádza, že hoci priama aplikabilita nariadení vydaných, ako právne záväzných právnych aktov, medzi ktoré akty patria aj nariadenia, je daná bez potreby ich ďalšej implementácie, súlad vnútroštátnej úpravy Slovenskej republiky s komunitárnou bol prejednaný Európskou komisiou na zasadnutí riadiaceho výboru pre spoločné organizácie poľnohospodárskych trhov v Bruseli dňa 17. júna 2008, ktorá vyslovila súlad našej vnútroštátnej úpravy s právnymi predpismi spoločenstva, a to vrátane súladu projektu na podporu spotreby a odbytu mlieka a mliečnych výrobkov s predpismi komunitárneho práva.

85. V zmysle zákona č. 274/2006 Z. z. došlo medzi Slovenským zväzom prvovýrobcov mlieka ako zástupcom výrobcov mlieka a Slovenským mliekarenským zväzom ako zástupcom nákupcov mlieka k uzatvoreniu prvej medziodvetvovej dohody dňa 8. novembra 2007.

86. Po zmene právnej úpravy v dôsledku zrušenia zákona č. 274/2006 Z. z., bola uzatvorená druhá medziodvetvová dohoda dňa 30. novembra 2009 medzi Slovenským zväzom prvovýrobcov mlieka, ako zástupcom prvovýrobcov mlieka a Slovenským mliekarenským zväzom, ako zástupcom nákupcov mlieka, a to aj za účasti Ministerstva pôdohospodárstva SR.

87. Obe odvetvové dohody slúžili na zabezpečenie uplatňovania niektorých opatrení na organizovanie trhu pomocou ekonomických, obchodných, administratívnych nástrojov určených pre jednotlivé druhy výrobkov. Ich základ je predpokladaný čl. 39 nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999 a čl. 183 Nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, a to vrátane možnosti uložiť svojim výrobcom poplatok za podporu v závislosti od množstva alebo ekvivalentu mlieka uvedeného na trh.

88. Zákonom č. 274/2006 Z. z. sa upravuje uplatnenie niektorých opatrení na organizovanie trhu a uzatváranie písomnej odvetvovej dohody medzi združeniami podnikateľov. Odvetvová dohoda je záväzná na uzatvorenie zmluvy medzi kupujúcimi a predávajúcimi daného druhu výrobkov. Ak v zmysle § 11 ods. 4 zákona č. 274/2006 Z. z. nedôjde k uzavretiu odvetvovej dohody, za odvetvovú dohodu sa považuje dohoda existujúca pred uzatvorením zmluvy medzi kupujúcim a predávajúcimi za podmienok, že k tejto dohode pristúpi predávajúci, ktorých dodávka predstavuje najmenej 60% z celkového množstva

dodávok určených pre kupujúcich. Táto právna úprava bola od 01.01.2008 nahradená zákonom č. 543/2007 Z. z., ktorý priamo v § 13 ods. 1 až 4 riešil otázku písomnej odvetvovej dohody medzi združením podnikateľov, pričom ak je stranou odvetvovej dohody štát zastúpený ministerstvom, možno určiť pre všetkých účastníkov trhu poplatok podľa osobitných predpisov.

89. Aj napriek tomu, že účastníkom prvej medziodvetvovej dohody nebol štát, táto jeho účasť prostredníctvom Ministerstva pôdohospodárstva SR, bola rozšírená už od 1. decembra 2009, a to podľa § 3 ods. 4 zákona č. 390/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení zákona č. 601/2008 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého sa má platiť 0,332 Eur za každú tonu nakúpeného, resp. predaného mlieka.

90. Dovolateľ v súdnej veci namieta, že na jeho povinnosť, ako nákupcu mlieka platiť poplatky na podporu spotreby a odbytu mlieka vyvedenú v zmysle prvej odvetvovej dohody zo dňa 8. novembra 2007 v spojení s ustanovením § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z., nie je daný zmluvný základ, nakoľko nebol účastníkom takejto odvetvovej dohody s tým, že na takúto povinnosť nie je daný ani právny základ, nakoľko pôvodná právna úprava podľa zákona č. 274/2006 Z. z. neumožňovala uloženie poplatkovej povinnosti pre účastníkov trhu.

91. Dovolací súd k uvedenej námietke uvádza, že nákupca mlieka, ako subjekt pôsobiaci na relevantnom trhu nemôže vstúpiť do zmluvných vzťahov v rámci určitých odvetví samostatne, a že takéto odvetvové dohody sa uzatvárajú v rámci reprezentantov podnikateľov, tak samozrejme takúto dohodu musel za výrobcov mlieka, resp. nákupcov mlieka uzatvárať príslušný zástupca, a to Slovenský zväz prvovýrobcov mlieka, či Slovenský mliekarenský zväz s tým, že takéto odvetvové dohody sú potom záväzné pre subjekty, ktorých zväzy zastupujú. V zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z. o podpore v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka, podľa ktorého odvetvová dohoda podľa odseku 1 zákona uzavretá medzi orgánmi záujmovej samosprávy podnikateľov upravuje všeobecné podmienky nákupu, najmä druh výrobku, odrodu, kvalitu a množstvo, termíny dodávok, prevzatia výrobkov a platobných podmienok medzi združeniami podnikateľov, ktorí v rámci vzájomného obchodného vzťahu podnikajú v rôznych oblastiach výrobného reťazca, je potrebné konštatovať, že odvetvová dohoda sa môže týkať aj iných významných úprav v organizovaní trhu s výrobkami, kedy takouto povinnosťou je aj prispievať poplatkami do Mliečneho fondu na potrebu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov na Slovensku.

92. Preto aj prvá odvetvová dohoda z 8. novembra 2007, ktorá stanovuje povinnosť výrobcov mlieka a nákupcov mlieka prispievať do Mliečneho fondu za každý kilogram mlieka, ktorý predávajú výrobcovia, alebo ktorý nakúpia nákupcovia od výrobcov, zaväzuje aj dovolateľa, ako nákupcu mlieka prispievať do Mliečneho fondu, hoci tento nie je priamym účastníkom takejto dohody. Uzatváranie odvetvových dohôd bez ich reálneho dopadu na osoby, ktoré z tejto dohody majú byť viazané, by znamenalo nadbytočnosť takejto zákonnej úpravy, ak by nemala priamy dopad na účastníkov, ktorým bola táto odvetvová dohoda určená.

93. Keďže nákupca mlieka od prvovýrobcov (dovolateľ) je účastníkom na organizovanom trhu s mliečnymi výrobkami, pričom nákupcov mlieka pri takýchto odvetvových dohodách zastupoval Slovenský mliekarenský zväz, je zrejmé, že takýto nákupca mlieka od prvovýrobcov nemusel byť priamo účastný prvej odvetvovej dohody zo dňa 8. novembra 2007 uzatváraanej v zmysle zákona č. 274/2006 Z. z. Zároveň dovolací súd dodáva, že od účinnosti zákona č. 543/2007 Z. z., teda od 01.01.2008 je možné stanovovať poplatky na podporu spotreby odbytu mlieka a mliečnych výrobkov na Slovensku, čím vznikla aj povinnosť nákupcu mlieka od prvovýrobcov platiť takéto poplatky s tým, že poplatky je rovnako tak možné stanovovať i podľa dohôd uzatvorených pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, teda od 01.12.2009.

94. Dovolací súd pre úplnosť dodáva, že žalovaný nárok je zo strany žalobcu používaný na propagáciu mlieka a mliečnych výrobkov, resp. produktov, ktoré vyrába aj samotný žalovaný, nakoľko príslušné zásady mliečneho fondu neumožňujú propagáciu konkrétneho mliečneho výrobku, ale slúžia aj na propagáciu ostatných výrobkov vyrábaných na území Slovenskej republiky vyrábané všetkými subjektmi, a to nezávisle na tom, či sú, alebo nie sú členmi záujmového združenia.

95. Preto, ak v prejednávanej príhode konajúce súdy dospeli k záveru, že výrobcovia a nákupcovia mlieka od prvovýrobcov majú povinnosť prispievať do mliečného fondu sumou 0,01 Sk za každý kilogram mlieka, ktorý predávajú výrobcovia, alebo ktorý nákupcovia nakúpia od výrobcov, kedy je takáto povinnosť vyvodzovaná z prvej odvetvovej dohody zo dňa 8. novembra 2007, hoci dovolateľ ako nákupca mlieka nebol priamy účastník takejto odvetvovej dohody uzatváraanej v zmysle zákona č. 274/2006 Z. z., vec správne právne posúdili, nakoľko takto žalovaný nárok žiadnym spôsobom neodporuje priamo účinným právne záväzným aktom komunitárneho práva. Tieto právne predpisy umožnili Slovenskej republike uložiť svojim výrobcom mlieka poplatok za podporu v závislosti od množstva mlieka alebo ekvivalentu mlieka uvedeného na trhu s cieľom financovania opatrení na podporu mlieka v spoločenstve na rozširovanie trhov s mliekom a mliečnymi výrobkami a na zlepšovanie kvality, tak ako to konštatovali aj konajúce súdy v prejednávanej spore.

96. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného vyvodená podľa § 420 písm. d/, písm. f/ C.s.p. v časti istiny žalovaného nároku nie je procesne daná, pričom dovolanie podané podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. nie je dôvodné, preto jeho dovolanie podľa § 448 C.s.p., zamietol.

97. Z dôvodu zamietnutia dovolania žalovaného v časti istiny žalovaného nároku, najvyšší súd rozhodol o trovách dovolacieho konania žalobcu v súlade s § 453 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Keďže žalobcovia žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobcovia náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

98. Vzhľadom na záver najvyššieho súdu prijatý v bode 61. odôvodnenia tohto rozhodnutia o zrušení rozsudku odvolacieho súdu v prvom výroku v časti potvrdzujúcej rozsudok Okresného súdu Kežmarok zo dňa 29. júna 2018, č. k. 8Cb/26/2013-492 týkajúcej sa príslušenstva - úroku z omeškania, najvyšší súd zrušil aj druhý výrok rozsudku odvolacieho súdu o nároku žalobcu na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100% a v tejto časti mu vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie (§ 449 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 450 C.s.p.). V zrušovanej časti rozhodne o trovách odvolacieho konania a o trovách dovolacieho konania odvolací súd v novom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

99. Dovolací súd zrušil aj uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o výške trov konania (uznesenie zo dňa 25. marca 2020, č. k. 8Cb/26/2013-732 v spojení s uznesením zo dňa 24. augusta 2021, č. k. 8Cb/26/2013-787), keďže v danom prípade nebol viazaný rozsahom podaného mimoriadneho opravného prostriedku s poukazom na ustanovenie § 439 písm. a/ C.s.p. V prípade závislosti výrokov môže dovolací súd prejednať aj závislý výrok bez toho, aby bol dovolateľom napadnutý. Judikatúra najvyššieho súdu (R 73/2004) sa ustálila na tom, že závislým výrokom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci.

100. Vydanie uznesenia o výške trov konania bolo jednostranne závislé od existencie rozhodnutia vo veci samej. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku okresného súdu, uznesenie o výške trov konania, ako závislé rozhodnutie stratilo svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie vo veci samej by zostalo uznesenie o výške trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel a odporovalo by to princípu právnej istoty (obdobie aj I. ÚS 549/2015, 1Cdo/36/2011, 6Cdo/201/2012 a 2MObdv/4/2012).

101. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok